

Otázky a odpovede

Pre aké zariadenia vyplýva povinnosť zaregistrovať sa?

Prevádzkovatelia už existujúcich zariadení, ktoré poskytujú za odplatu službu starostlivosti o deti do troch rokov veku detí, ktorá obsahom zodpovedá sociálnej službe podľa § 32a ods. 1 písm. b), alebo § 32b služby na podporu zosúladzovania rodinného života a pracovného života poskytovaním starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa alebo do šiestich rokov veku dieťaťa, ak je dieťaťom s nepriaznivým zdravotným stavom, zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách k 28. februáru 2017 (do nadobudnutia účinnosti tzv. „jasličkovej“ novely zákona o sociálnych službách) a poskytujú túto službu naďalej aj po 28. februári 2017, majú podľa prechodných ustanovení tohto zákona požiadať o zápis do registra poskytovateľov sociálnych služieb do 30. júna 2018 (§ 110z ods. 1).

Novelou zákona o sociálnych službách vykonanou zákonom č. 331/2017 Z. z. s účinnosťou od 1. 1. 2018 sa novo ustanovilo, že sankciu za prevádzkovanie tzv. nepovolených činností bez registrácie poskytovanej sociálnej služby na príslušnom vyššom územnom celku nemožno vzťahovať na služby či činnosti, ktoré síce z hľadiska obsahu vykonávanej činnosti zodpovedajú službe na podporu zosúladzovania rodinného života a pracovného života, ale výrazne prevažujúcou cieľovou skupinou detí z hľadiska ich veku nezodpovedajú tejto sociálnej službe. To teda znamená, že ak je v zariadení prevažná väčšina detí (viac ako 75%) starších ako tri roky, nemožno takéto zariadenie považovať za zariadenie sociálnych služieb. Ide o zariadenie poskytujúce predškolskú výchovu podľa iných právnych predpisov.

Z uvedeného vyplýva, že registračná povinnosť vyplýva pre poskytovateľov starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa v zariadeniach starostlivosti o deti poskytujúcich službu na podporu zosúladzovania rodinného života a pracovného života, ktorí za odplatu vykonávajú odborné, obslužné a ďalšie činnosti alebo vykonávajú súbor týchto činností v rozsahu ustanovenom zákonom o sociálnych službách pre poskytovaný druh sociálnej služby a cieľovú skupinu detí ustanovenú § 32a ods. 1 písm. b), alebo § 32b zákona o sociálnych službách.

Je možné v zariadení sociálnych služieb pre deti do 3 rokov veku dieťaťa (§ 32b) poskytovať starostlivosť aj deťom starším? A za akých podmienok?

Zákon o sociálnych službách v §32b ods.4 taxatívne vymedzuje oprávnené obdobie z hľadiska posudzovania veku dieťaťa pre poskytovanie starostlivosti v zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa. Poskytovanie starostlivosti o dieťa je možné do 31. augusta bezprostredne nasledujúceho po dovŕšení troch rokov dieťaťa (napr. dieťa narodené v mesiacoch január až august do 31. augusta príslušného roku a dieťa narodené v mesiacoch september až december až do 31. augusta nasledujúceho roku). Poskytovať starostlivosť o dieťa inej vekovej kategórie zákon o sociálnych službách nepripúšťa (výnimkou je len nižšie uvedené prechodné ustanovenie zákona o sociálnych službách, ktoré chráni zmluvné právne vzťahy starostlivosti o dieťa vzniknuté do nadobudnutia účinnosti tzv. „jasličkovej“ novely zákona o sociálnych službách).

V rámci prechodných ustanovení §110z ods. 3 zákona o sociálnych službách sa podmienka veku na účely poskytovania sociálnej služby podľa § 32b považuje za splnenú u dieťaťa, ktorému sa na základe zmluvy uzatvorenej k 28. februáru 2017 poskytovala starostlivosť v rozsahu ustanovenom pre sociálnu službu podľa § 32b a túto starostlivosť bude uvedená osoba poskytovať dieťaťu aj po 28. februári 2017, a to do uplynutia platnosti tejto zmluvy, najdlhšie však do 31. decembra 2018. Platnosť zmluvy podľa prvej vety nemožno po 28. februári 2017 predĺžiť. Tzn., že v prípade existujúcich zariadení sa poskytuje starostlivosť aj deťom, ktorých vek k 28.februáru 2017 prekročil vekovú hranicu troch rokov. Podľa tejto právnej úpravy je možné poskytovať starostlivosť v existujúcom zariadení aj naďalej, a to do uplynutia platnosti zmlúv o poskytovaní starostlivosti dieťaťu uzatvorenej medzi poskytovateľom a rodičom do 28. februára 2017, ale najdlhšie do 31.decembra 2018.

Z uvedeného vyplýva, že zariadenia starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa, na ktoré sa vzťahuje vyššie uvedené prechodné ustanovenie, môžu v zásade poskytovať starostlivosť deťom aj po dovŕšení ich 3 rokov veku, a to len na základe zmluvy uzatvorenej do 28. februára 2017.

Ak by ste mali záujem poskytovať starostlivosť aj o staršie deti ako tri roky, je potrebné ju poskytovať nie ako sociálnu službu, ale ako inú hlavnú činnosť alebo doplnkovú činnosť so špecifickým charakterom prevádzky - prevádzka organizovaná oddelene od prevádzky zariadenia starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa, podľa iných prevádzkových pravidiel (prevádzka zariadenia starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa nie je „pridruženým“ poskytovaním starostlivosti o deti iných vekových kategórií ovplyvňovaná), teda v oddelenom režime, t.j. priestorovo oddelenú, personálne oddelenú, finančne oddelenú, resp. materiálno-technicky oddelenú. Zákon o sociálnych službách Vám nebráni poskytovať aj iné druhy služieb, avšak oddelene od sociálnych služieb, za ustanovených podmienok s možnosťou zdieľania administratívneho, prevádzkového a technického zázemia v osobe prevádzkovateľa „zlúčených“ a inak samostatných prevádzok.

Ak je v zariadení 90% detí do 3 rokov veku a zariadenie nie je registrované ako sociálna služba na vyššom územnom celku, vzťahuje sa na toto zariadenie pokuta /sankcia zo strany VÚC?

Vyššie územné celky v rámci svojej pôsobnosti, ktorá je upravená v § 81písm. s) zákona o sociálnych službách, kontrolujú plnenie podmienok na zápis do registra počas poskytovania sociálnej služby a povinnosti poskytovateľa sociálnej služby.

Ak do 30.júna 2018 požiada prevádzkovateľ, resp. poskytovateľ starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa o zápis do registra poskytovateľov sociálnych služieb, poskytovaná činnosť nebude považovať za nepovolenú činnosť sankciovanú uložením pokuty so strany MPSVR SR a nebude vydaný zákaz pokračovať v tejto činnosti rozhodnutím MPSVR SR o zastavení tejto činnosti tak, ako to ustanovuje § 99 ods. 5 a § 79 ods. 1 písm. g) tretí a štvrtý bod zákona o sociálnych službách. To znamená, že pôsobnosť vo veci prevádzkovania tzv. nepovolených činností a ukladania súvisiacich sankcií zo zákona o sociálnych službách prináleží priamo Ministerstvu práce, sociálnych vecí a rodiny SR ako príslušnému správnomu orgánu. Podnet, či impulz na začatie tohto konania môže ministerstvu podať akákoľvek právnická osoba alebo fyzická osoba, a to vrátane vyššieho územného celku na základe jeho zistení vyplývajúcich aj s vykonávaním kontroly v rámci jeho pôsobnosti.

Môžem v zariadení starostlivosti zamestnať napr. kuchárku na dohodu?

Aj dohody o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru (dohoda o vykonaní práce, dohoda o pracovnej činnosti, dohoda o brigádnickej práci študentov) sú pracovnoprávnym vzťahom. Ich uzatváranie zo strany zamestnávateľa však musí byť v súlade s § 223 až 228a zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov. Stravovanie poskytované v rámci rozsahu poskytovania služby v zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa je obslužnou činnosťou (§ 17 zákona o sociálnych službách). Na účely plnenia personálneho normatívu podľa § 9 ods. 4 zákona o sociálnych službách a prílohy č. 1 k tomuto zákonu sa kuchárka považuje za obslužného zamestnanca (nie odborného zamestnanca), a ak pracuje na skrátený pracovný úväzok (nie s plným fondom pracovného času) v počte zamestnancov na účely plnenia tohto personálneho normatívu sa vykazuje v prepočítanom stave podľa dĺžky pracovného úväzku vo vzťahu k plnému fondu pracovného času. Novela zákona o sociálnych službách, ktorá nadobudla účinnosť 1.januára 2018 novo upravuje pracovnoprávny vzťah, ktorý musí byť pracovným pomerom len v rámci vzniku a trvania oprávnenia poskytovať sociálnu službu na základe zápisu do registra poskytovateľov sociálnych služieb, a to vo vzťahu k zodpovednému zástupcovi, ktorý je na základe poverenia zodpovedný za odborné poskytovanie sociálnej služby (ak osoba, ktorá je poskytovateľom sociálnej služby nie je odborne spôsobilá na poskytovanie sociálnej služby) za podmienok ustanovených § 63 zákona o sociálnych službách.

Existuje v zákone časové obmedzenie ako dlho má byť zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa denne otvorené?

Zákon o sociálnych službách v § 13 ods. 2 štvrtej vete upravuje minimálny prevádzkový čas poskytovania ambulantnej sociálnej služby, aj v zariadení starostlivosti o deti

do troch rokov veku dieťaťa, tak, že sa táto ambulánna sociálna služba v zariadení poskytuje najmenej v rozsahu ôsmich hodín ambulancie počas pracovného dňa; menší rozsah poskytovania tejto služby možno dohodnúť v zmluve o poskytovaní sociálnej služby na návrh prijímateľa sociálnej služby. Inými slovami povedané, ak sa matka napr. v rámci „adaptívneho procesu“ dieťaťa na zariadenie dohodne s poskytovateľom sociálnej služby, že dieťa bude chodiť do zariadenia napr. na pol dňa právna úprava takejto skrátenej dochádzky nebráni, avšak zariadenie je nutné mať otvorené 8 hodín denne.

Viaže sa príspevok na starostlivosť len na zaregistrované zariadenia starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa?

Nie. Právne podmienky nároku na príspevok na starostlivosť o dieťa, ktorý je upravený zákonom č. 561/2008 Z. z. o príspevku na starostlivosť o dieťa a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sa novelou zákona o sociálnych službách nezmenili. Vyplácanie príspevku na starostlivosť o dieťa rodičovi dieťaťa nie je podmienené preukázaním zápisu do registra poskytovateľov sociálnych služieb osoby, ktorá poskytuje službu starostlivosti o deti v zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa, vedeného príslušným vyšším územným celkom. Ak však ide o poskytovanie služby v zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa, ktorá je z hľadiska obsahu poskytovanej služby a cieľovej skupiny, ktorej je poskytovaná, a vekovej skupiny detí, ktorým sa poskytuje, sociálnou službou podľa zákona o sociálnych službách a je vykonávaná bez zápisu do registra poskytovateľov sociálnej služby ako tzv. nepovolená činnosť, ak sa táto skutočnosť preukáže ide o možnosť uloženia pokuty v správnom konaní zo strany MPSVR SR vo výške 35 000 eur za podmienok ustanovených § 99 ods. 5 zákona o sociálnych službách.

Môžem v zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa poskytovať starostlivosť na jednom mieste aj viacerým deťom? Napr. doobeda jedno dieťa/poobede druhé?

Áno. Zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku podľa § 32b zákona o sociálnych službách patrí medzi zariadenia sociálnych služieb u ktorých je poskytovateľ sociálnej služby povinný podľa § 74 ods. 2 písm. c) tohto zákona uzatvoriť písomnú zmluvu o poskytovaní sociálnej služby. V konkrétnej zmluve o poskytovaní sociálnej služby v zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa by mal byť na základe individuálnych potrieb ustanovený (dohodnutý) aj konkrétne určený- určitý čas počas dňa, v ktorom sa sociálna služba poskytuje. V zásade je možné poskytovanie sociálnej služby v zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa na tom istom mieste počas dňa aj viacerým prijímateľom sociálnej služby v tomto zariadení na základe viacerých písomných zmlúv o poskytovaní sociálnej služby za predpokladu, že celkový počet detí nepresiahne stanovenú kapacitu zariadenia a ani konkrétne určené- určité časy počas dňa. Aby bola splnená podmienka regulácie kapacity zariadenia starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa s ambulátnou sociálnou službou v súlade so stavom v registri poskytovateľov sociálnych služieb počas ôsmich hodín ambulancie počas pracovného dňa, konkrétne časový rozsah poskytovania sociálnej služby dohodnutý v jednotlivých uzatvorených zmluvách o poskytovaní sociálnej služby môže umožniť „zdieľať“ (tzv. zdieľané miesto) počet miest podľa stavu tohto registra viacerými deťmi len za podmienky, že v každom čase počas ôsmich hodín ambulancie bude, v súlade s obsahom uzatvorených zmlúv o poskytovaní sociálnej služby z hľadiska dohodnutého času poskytovania (konkrétnych hodín poskytovania sociálnej služby počas dňa), v zariadení maximálne počet detí zodpovedajúci kapacite zariadenia podľa stavu tohto registra (regulácia počtu miest bude v každom čase i z hľadiska faktickej prítomnosti detí - ich počtu v zariadení dodržaná).

Môžem naďalej žiadať od rodiča depozit/zálohu/udržiavací poplatok, ktorá slúži buď na zabezpečenie miesta v budúcnosti alebo na udržanie miesta počas roka na určitý čas, ktorý sa dohodneme s rodičmi. Tento depozit/záloha sa vždy odpočíta na konci školské

Právna úprava zákona o sociálnych službách neupravuje „pojem depozit, udržiavací poplatok resp. zálohu“, ktorý je podmienený spotrebovaním alebo vrátením. V súlade s § 74 ods. 7 písm. h) zákona o sociálnych službách zmluva o poskytovaní sociálnej služby obsahuje sumu úhrady za sociálnu službu, spôsob jej určenia a spôsob jej platenia. S poukazom na § 74 ods. 8 tohto zákona táto suma úhrady musí obsahovať sumu úhrady za jednotlivé odborné činnosti, jednotlivé obslužné činnosti a jednotlivé ďalšie činnosti. Vybraný poplatok napr. o výške 280 eur/úhrada za sociálnu službu/na mesiac/jedno dieťa musí byť rozčlenený do jednotlivých položiek platby. V súlade s § 74 ods. 6. zákona o sociálnych službách -poskytovateľ sociálnej služby nesmie podmieniť uzatvorením zmluvy o poskytovaní sociálnej služby peňažným alebo nepeňažným plnením. Podľa § 74 ods. 1 zákona o sociálnych službách zmluva o poskytovaní sociálnej služby uzatvorená písomnou formou (§ 74 ods. 2 písm. d)) nesmie mať charakter zmiešanej zmluvy. Pri takto koncipovanej právnej úprave možno požadovať od rodiča „depozit/zálohu/udržiavací poplatok“ len za predpokladu, že ide o preddavkovú platbu úhrady za sociálnu službu, ktorá podlieha zúčtovaniu.

Čo znamená v kontexte sociálnych služieb a zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa zmiešaná zmluva?

Zmluva o poskytovaní sociálnej služby je upravená v §74 ods.1 zákona o sociálnych službách, kde je v tretej vete uvedené, že zmluva o poskytovaní sociálnej služby uzatvorená písomnou formou nesmie mať charakter zmiešanej zmluvy. To znamená, že zmluva o poskytovaní sociálnej služby nesmie zahŕňať iné zmluvné typy napr. podľa predpisov Občianskeho práva, Obchodného práva, napr. darovaciu zmluvu, zmluvu o pôžičke, kúpnu zmluvu.

Ak už prevádzkujem detské jasle 5 rokov a požiadam o zápis do registra poskytovateľov sociálnych služieb platí pre mňa- deň zápisu je aj dňom začatia poskytovania sociálnej služby?

Oprávnenie poskytovať starostlivosť o dieťa v zariadení starostlivosti o dieťa do troch rokov veku dieťaťa, už ako sociálnej služby podľa zákona o sociálnych službách vzniká odo dňa zápisu do registra poskytovateľov sociálnych služieb vedeného príslušným vyšším územným celkom na základe preskúmania plnenia podmienok na tento zápis zo strany príslušného vyššieho územného celku v konaní o zápis do tohto registra. V žiadosti o zápis do registra poskytovateľov sociálnych služieb (túto žiadosť musia doterajší prevádzkovatelia „jaslí“ uviesť aj predpokladaný deň začatia poskytovania sociálnej služby).

Povinnosť zápisu do registra poskytovateľov sociálnych služieb sa viaže v prechodnom ustanovení zákona o sociálnych službách aj na osoby, ktoré poskytovali za odplatu starostlivosť o dieťa, ktorá svojím obsahom i cieľovou skupinou zodpovedá tomuto, už s účinnosťou od 1. marca 2017 novému druhu sociálnej služby podľa tohto zákona, k 28. februáru 2017 a poskytujú túto starostlivosť aj po 28. februári 2017. Povinnosť registrácie týchto osôb - doterajších poskytovateľov starostlivosti o deti, ak majú záujem túto starostlivosť, ktorá je už zaviazanou službou podľa zákona o sociálnych službách, poskytnúť aj naďalej, požiadať o zápis do registra poskytovateľov sociálnych služieb sa presunula namiesto pôvodného dátumu do 31. decembra 2017 až na termín do 30. júna 2018. Ak ste „existujúci poskytovateľ starostlivosti o deti“, vo svojom zariadení už poskytujete starostlivosť o deti do troch rokov veku, máte uzatvorené zmluvy so zamestnancami a rodičmi detí a prevádzkujete zariadenie už nejaký čas, tak sa predpokladá, že túto službu budete aj naďalej poskytovať bez prerušenia. Z tohto dôvodu môže byť najskôr deň zápisu do registra poskytovateľov sociálnych služieb aj dňom začatia poskytovania sociálnej služby.

V prípade, že ide o „nového“ poskytovateľa sociálnej služby, ktorý zatiaľ službu neposkytuje, nemá zazmluvnených klientov a nemá uzatvorené zmluvy ani so zamestnancami, takýto „nový“ poskytovateľ sociálnej služby si predpokladaný deň začatia poskytovania sociálnej služby podľa svojej prevádzkovej pripravenosti určí sám v žiadosti o zápis do registra s tým, že je zaviazanou službou podľa zákona o sociálnych službách, písomne oznámiť deň začatia poskytovania sociálnej služby (§ 65 ods. 4 zákona o sociálnych službách), musí však začať poskytovať službu najneskôr do 6. mesiacov odo dňa zápisu do registra; inak naplní právny dôvod výmazu z registra poskytovateľov sociálnych služieb (§ 68 ods. 2 písm. a) zákona o sociálnych službách). To znamená, že predpokladaný deň začatia poskytovania služby si môže žiadateľ o registráciu v zásade určiť do obdobia pol roka odo dňa zápisu do registra, avšak službu je nutné začať poskytovať do 6 mesiacov od registrácie.

Môžem ako poskytovateľ poskytovať stravu pre deti za 0 eur?

Podľa § 72 ods. 3 zákona o sociálnych službách neverejný poskytovateľ určuje sumu úhrady za sociálnu službu, spôsob jej určenia a platenia úhrady zmluvou podľa § 74 tohto zákona v súlade s aktuálnym cenníkom sociálnej služby, ktorý zverejnení na svojom webovom sídle alebo na inom verejne dostupnom mieste. Určovanie sumy úhrady najviac vo výške určenej podľa § 72 ods. 3 (regulovaná úhrada) sa s poukazom na § 72 ods. 4 tohto zákona nevzťahuje na neverejných poskytovateľov sociálnej služby, ktorý poskytuje sociálnu službu s cieľom dosiahnuť zisk.

V súlade s § 74 ods.2 písm. d) zákona o sociálnych službách poskytovateľ služby na podporu zosúladovania rodinného života a pracovného života v zariadení starostlivosti

o deti do troch rokov veku dieťaťa je povinný uzatvoriť písomnú zmluvu o poskytovaní sociálnej služby. S poukazom na § 74 ods. 8 zákona o sociálnych službách suma úhrady za sociálnu službu musí obsahovať sumu úhrady za jednotlivé odborné činnosti, jednotlivé obslužné činnosti a jednotlivé ďalšie činnosti. V zásade táto suma úhrady pri jednotlivých činnostiach (jednu z obslužných činností je aj stravovanie), môže byť aj 0 eur. Základným predpokladom pre trvanie oprávnenia poskytovať sociálnu službu je spĺňať podmienky na zápis do registra poskytovateľov sociálnych služieb i počas poskytovania sociálnej služby. Jednou z týchto podmienok je aj plnenie finančných podmienok na poskytovanie sociálnej služby tak, aby poskytovanie sociálnej služby bolo udržateľné (§ 68 ods. 1 písm. c) a § 68 ods. 5 zákona o sociálnych službách). To znamená, že využitie možnosti poskytovať službu pre deti za 0 eur predpokladá spolufinancovanie sociálnej služby z viacerých zdrojov (§ 71 ods. 3 zákona o sociálnych službách) tak, že náklady na stravovanie sú uhrádzané z iných zdrojov než úhrada za poskytovanú sociálnu službu platená prijímateľom tejto sociálnej služby.

Je zo strany VÚC oprávnené žiadať od neverejného poskytovateľa sociálnej služby súpis jeho majetku?

Vyššie územné celky v rámci konaní o zápis do registra poskytovateľov sociálnych služieb pre druh sociálnej služby poskytovanej v zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku pri posudzovaní skutkového stavu skúmajú aj materiálne technické podmienky poskytovania služby, ktorá sa týka inventárneho súpisu majetku pre poskytovanie sociálnej služby, t. z. materiálno-technická vybavenosť priestorov na poskytovanie starostlivosti o deti, ale aj údaje o finančných podmienkach na poskytovanie sociálnej služby. Legitimitu tomuto zisťovaniu dávajú ustanovenia § 64 ods. 3 písm. c), f) a h) zákona o sociálnych službách v spojení s rozhodovacou pôsobnosťou príslušného vyššieho územného celku v správnom konaní § 65 ods. 6 písm. d) (rozhodnutie o nezapísaní do registra poskytovateľov sociálnych služieb ak na poskytovanie sociálnej služby nie sú vytvorené priestorové podmienky, personálne podmienky, materiálne podmienky, finančné podmienky a hygienické podmienky).

Môžem ako jeden zriaďovateľ prevádzkovať v tých istých prenajatých priestoroch dve zariadenia- MŠ a zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa?

Zákon o sociálnych službách vymedzuje sociálne služby na podporu zosúladzovania rodinného života a pracovného života, a to buď ambulantnou sociálnou službou v zariadeniach starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa, terénnou formou sociálnej služby v domácom prostredí dieťaťa, alebo ambulantnou sociálnou službou mimo zariadenia v rodinnom prostredí opatrovateľa detí alebo v účelovo vyčlenenom priestore zamestnávateľa rodiča. (plnenie právnych podmienok ustanovených v § 32a, 32b a § 33a zákona o sociálnych službách, a to vrátane rozsahu poskytovaných odborných činností, obslužných činností a ďalších činností v rozsahu ustanovenom týmto zákonom pre príslušný druh sociálnej služby). Zákon o sociálnych službách nie je právnu prekážkou v prevádzkovaní dvoch typov zariadení v jednom objekte pri splnení zákonom stanovených podmienok. Zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa musí byť od materskej školy priestorovo, finančne, materiálne či personálne oddelené. Na zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku sa bude vzťahovať právna úprava zákona o sociálnych službách a na materskú školu spolu s jedálňou právna úprava zákona č. 245/2008 Z. z. Zákon o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Môžu obe zariadenia spoločne využívať školskú jedáleň?

Zákon o sociálnych službách v § 32b ods. 3 taxatívne vymedzuje odborné a obslužné činnosti, ktoré sa v tomto zariadení vykonávajú. Ide o poskytovanie bežných úkonov starostlivosti o dieťa, stravovanie a výchova. Zákon o sociálnych službách nebráni prevádzkovateľovi zariadenia zabezpečiť stravu z jedálne, ktorá je súčasťou materskej školy, ak to kapacita stravovacej prevádzky umožňuje. Strava však musí spĺňať všetky podmienky výživovej primeranosti pre túto skupinu detí. Pokiaľ by išlo o užívanie priestorov jedálne, právny vzťah k priestorom jedálne z hľadiska oprávnenosti a podmienok ich užívania musí byť v konaní o zápis do registra poskytovateľov sociálnych služieb preukázaný, rovnako ako plnenie hygienických podmienok vo väzbe na celkový počet stravovaných osôb v týchto priestoroch.

Do zmluvy s poskytovateľmi sociálnych služieb sa ako prijímateľ uvádza len jeden z rodičov. Podľa čoho máme určiť ktorého rodiča uvedieme?

Na účely uzatvorenia zmluvy prijímateľa sociálnej služby s poskytovateľom sociálnej služby stačí podpis jedného z rodičov. Zastupovanie maloletého dieťaťa je upravené v zákone č. 36/2005 Z. z. zákon o rodine a o zmene a doplnení niektorých v § 31, kde je vymedzené, že rodičia zastupujú maloleté dieťa pri právnych úkonoch, na ktoré nie je spôsobilé. Taktiež, že žiadny z rodičov nemôže zastupovať svoje maloleté dieťa, ak ide o právne úkony, pri ktorých by mohlo dôjsť k rozporu záujmov medzi rodičmi a maloletým dieťaťom alebo medzi maloletými deťmi zastúpenými tým istým rodičom navzájom; v takom prípade súd ustanoví maloletému dieťaťu opatrovníka, ktorý ho bude v konaní alebo pri určitom právnom úkone zastupovať. Zastupovanie obidvomi rodičmi je potrebné až v prípadoch, keď sa mení status dieťaťa spojený s riešením takých situácií, ktoré sú pre dieťa kľúčové (teda také, z ktorých aj pre dieťa vyplývajú práva a povinnosti- napr. povinná školská dochádzka, situácie ktoré menia charakter jeho ďalšieho života a je potrebné o týchto právach a povinnostiach rozhodnúť prostredníctvom oboch rodičov, ako zákonných zástupcov dieťaťa).

Môžu si zriaďovatelia zariadení pre deti do troch rokov nastaviť vzdelávacie procesy pre deti od 2-3 rokov podľa svojho uváženia, tak, ako to mohli robiť doteraz?

Účelom novely zákona o sociálnych službách nie je nahrádzať poskytovanie predškolskej výchovy a vzdelávania deťom v predškolskom veku, ktorá je realizovaná v odvetvovej pôsobnosti Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR v predškolských zariadeniach (materské školy) podľa programov výchovnej práce a vzdelávacích programov schválených týmto ministerstvom.

V súlade so zákonom o sociálnych službách v zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa je poskytovateľ povinný poskytovať bežné úkony starostlivosti o dieťa, stravovanie a výchovu. V súlade s § 15 ods. 2 zákona o sociálnych službách poskytovateľ sociálnej služby môže vykonávať, zabezpečovať vykonávanie alebo utvárať podmienky na vykonávanie aj iných činností uvedených v § 16 až 18 zákona o sociálnych službách. Touto inou činnosťou nad rozsah povinných činností v zariadení starostlivosti o deti do troch rokov môže byť aj utváranie podmienok na vzdelávanie (§ 18 ods. 1 písm. a) piaty bod a § 15 ods. 3 zákona o sociálnych službách). Táto právna skutočnosť však neznamená právne postavenie poskytovateľa sociálnej služby v zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa ako oprávneného „vzdelávateľa“ podľa školského zákona s väzanosťou vzdelávacími programami schválenými MŠVVŠ SR.

Potrebuje zariadenie bezbariérový vstup?

Podmienky pre stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie upravuje vyhláška Ministerstva životného prostredia SR č. 532/2002 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu a o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie.

Podľa §52 tejto vyhlášky sa zariadenia sociálnych služieb určené pre osoby s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie musia vo funkčných priestoroch riešiť a vybaviť v súlade s potrebami týchto ľudí.

Na túto istú vyhlášku odkazuje aj vyhláška 527/2007 Z. z. Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky o podrobnostiach o požiadavkách na zariadenia pre deti a mládež, ktorá sa podľa zákona o sociálnych službách vzťahuje aj na zariadenie starostlivosti pre deti do 3 rokov.

Je nutné si uvedomiť, že deti vo veku do 3 rokov nie je možné považovať za osoby plne schopné samostatného pohybu a orientácie. Z tohto dôvodu pokladáme prispôbenie priestorov zariadenia starostlivosti o deti do 3 rokov podmienkam ustanoveným vyhláškou č. 532/2002 Z. z. za plne opodstatnené a dôležité, a to najmä z hľadiska bezpečnosti detí, ale aj z hľadiska zabezpečenia všeobecnej dostupnosti priestorov pre rodičov týchto detí s ťažkým zdravotným postihnutím.

Aké výhody plynú pre neverejného poskytovateľa sociálnej služby v súvislosti s registráciou?

Je potrebné zdôrazniť právnu skutočnosť, že zápis do registra poskytovateľov sociálnych služieb v rámci zákona o sociálnych službách, ktorý je súčasťou práva sociálneho zabezpečenia, zabezpečuje v prvom rade ochranu a bezpečnosť dieťaťa v situáciách v rodine, ktoré si vyžadujú pomoc poskytovaním formalizovanej starostlivosti o dieťa prevádzkovateľom tejto služby. Za „výhodu“ neverejného poskytovateľa sociálnej služby v súvislosti s registráciou je možné považovať zabezpečenie výkonu jeho zárobkovej činnosti s dopytom po tejto sociálnej službe v transparentnom právnom prostredí, ktoré umožňuje za ustanovených podmienok možnosť získania verejných prostriedkov

na podporu a rozvoj ním poskytovanej služby. Sekundárnym dôsledkom registrácie je totiž aj zabezpečenie zápisu vo verejne dostupnom registri poskytovateľov sociálnych služieb, a tým aj evidencia poskytovateľov starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa, ktorí spĺňajú všetky podmienky stanovené zákonom o sociálnych službách (splnenie hygienických, personálnych, kvalifikačných štandardov, vecného rozsahu poskytovaných odborných činností, obslužných činností a spôsobu ich vykonávania, zabezpečenie kontrolnej činnosti ...) Poskytovatelia starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa v systéme sociálnych služieb preukážu vznikom oprávnenia poskytovať túto sociálnu službu zápisom do registra poskytovateľov sociálnych služieb rodičom detí, že v záujme ochrany a bezpečnosti dieťaťa spĺňajú zákonné podmienky a podliehajú kontrole a dohľadu príslušných orgánov verejnej správy a poskytujú odbornú, profesionálnu a kvalitnú starostlivosť.

Aké podmienky musí spĺňať fyzická osoba, ktorá má záujem opatrovať deti do troch, resp. šiestich rokov veku dieťaťa, ak je dieťaťom s nepriaznivým zdravotným stavom, ako zárobkovú činnosť vo svojej domácnosti ?

Ak opatrovanie detí bude poskytovať:

- a) ako sústavnú činnosť prevádzkovanú samostatne, vo vlastnom mene, na vlastnú zodpovednosť a za odplatu,
- b) ako službu na podporu zosúladovania rodinného života a pracovného života rodičom týchto detí a z dôvodu situácie, ktorá vyžaduje pomoc pri starostlivosti o dieťa,
- c) deťom takej vekovej kategórie, pri ktorej percentuálny podiel detí vekovej kategórie do troch, resp. šiestich rokov veku dieťaťa, ak je dieťaťom s nepriaznivým zdravotným stavom, je 25 % a viac z počtu opatrovaných detí,
- d) v rozsahu poskytovania bežných úkonov starostlivosti o dieťa a poskytovania výchovy,

tak pri splnení všetkých podmienok v písmenách a) až d) poskytované „opatrovanie detí“ je službou na podporu zosúladovania rodinného života a pracovného života poskytovateľom formou ambulantnej sociálnej služby mimo zariadenia sociálnych služieb, v rodinnom prostredí fyzickej osoby, ktorá poskytuje starostlivosť o dieťa. Právna regulácia poskytovania tejto sociálnej služby je ustanovená zákonom o sociálnych službách.

Poskytovanie tejto sociálnej služby bez vzniku oprávnenia na jej poskytovanie podľa zákona o sociálnych službách zápisom do registra poskytovateľov sociálnych služieb je naplnením skutkovej podstaty vykonávania tzv. nepovolených činností podľa tohto zákona. Osoba, ktorá vykonáva túto činnosť bez zápisu do registra poskytovateľov sociálnych služieb sa vystavuje riziku uloženia pokuty vo výške 35 000 eur a zákazu pokračovania v tejto činnosti rozhodnutím o zastavení týchto činností vydanom MPSVR SR v správnom konaní.

Oprávnenie poskytovať „opatrovanie detí“ - „starostlivosť o deti“ v rodinnom prostredí fyzickej osoby, ktorá poskytuje starostlivosť o dieťa, ako sociálnej služby (ak táto činnosť naplní vyššie uvedené podmienky pod písmenami a) až d)), vzniká odo dňa zápisu do registra poskytovateľov sociálnych služieb vedeného príslušným vyšším územným celkom. Žiadosť o zápis do registra poskytovateľov sociálnych služieb sa podáva písomne vyššiemu územnému celku, v ktorého územnom obvode je miesto poskytovania sociálnej služby, spravidla na formulári určenom príslušným vyšším územným celkom s priložením požadovaných príloh. Podrobnosti o obsahu žiadosti, jej príloh a dokladoch požadovaných vo svojom územnom obvode určujú jednotlivé vyššie územné celky vo svojich všeobecne záväzných nariadeniach. Žiadosť a doklady sa predkladajú v štátnom jazyku a všetky kópie dokladov sa predkladajú overené.

Žiadosť o zápis do registra poskytovateľov sociálnych služieb v súlade s § 64 zákona o sociálnych službách vo všeobecnosti obsahuje

- obchodné meno alebo názov právnickej osoby, sídlo, identifikačné číslo a právnu formu, ak o zápis žiada právnická osoba, alebo meno, priezvisko, dátum narodenia a trvalý pobyt alebo prechodný pobyt, a druh oprávnenia na podnikanie, ak o zápis žiada fyzická osoba,
- meno, priezvisko, dátum narodenia a trvalý pobyt alebo prechodný pobyt fyzickej osoby, ktorá je štatutárny orgán právnickej osoby, alebo navrhovaného povereného zodpovedného zástupcu uvedeného v § 63 ods. 3 zákona o sociálnych službách,
- druh sociálnej služby, ktorá sa má poskytovať, a jej formu,
- cieľovú skupinu fyzických osôb, ktorým sa má poskytovať sociálna služba,
- miesto poskytovania sociálnej služby,
- počet miest, ak sa sociálna služba má poskytovať v zariadení,
- predpokladaný deň začatia poskytovania sociálnej služby,
- čas poskytovania sociálnej služby, ak sa sociálna služba má poskytovať na určitý čas,
- ďalšie údaje potrebné podľa zákona o registri trestov na vyžiadanie výpisu z registra trestov.

Osoba, ktorá má záujem poskytovať starostlivosť o deti do troch rokov veku dieťaťa resp. do šiestich rokov veku dieťaťa vo svojom domácom prostredí musí, okrem už spomenutého, spĺňať podmienku bezúhonnosti, spôsobilosti na právne úkony v plnom rozsahu, kvalifikačný predpoklad (získanie úplného stredného všeobecného vzdelania alebo úplného stredného odborného vzdelania). Žiadateľ predkladá údaje o priestorových, personálnych, materiálnych, hygienických podmienkach zodpovedajúcich druhu sociálnej služby, forme sociálnej služby a počtu prijímateľov sociálnej služby. Ak osoba, ktorá má záujem poskytovať starostlivosť o deti do troch rokov veku dieťaťa resp. do šiestich rokov veku dieťaťa vo svojom domácom prostredí, bude zároveň sama aj opatrovateľom detí (poskytovať starostlivosť o deti), musí plniť aj kvalifikačné predpoklady na vykonávanie pracovnej činnosti opatrovateľa detí, ktorými sú najmenej dosiahnuté úplné stredné odborné vzdelanie získané v odbore vzdelávania s odborným zameraním aj na oblasť starostlivosti o dieťa v rozsahu podľa tohto zákona, alebo úplné stredné všeobecné vzdelanie alebo úplné stredné odborné vzdelanie a absolvovať akreditovaný kurz opatrovania detí najmenej v rozsahu 220 hodín. Prechodné ustanovenie § 110z ods. 7 vzťahujúce sa na fyzickú osobu, ktorá k 28. februáru 2017 poskytovala starostlivosť o dieťa a túto starostlivosť poskytuje aj po 28. februári 2017 vymedzuje, že táto fyzická osoba je povinná splniť podmienku kvalifikačného predpokladu ustanovenú v § 84 ods. 9 do 31. decembra 2019.

Pri opatrovaní detí v domácom prostredí opatrovateľa (v jeho byte či rodinnom dome, v ktorom opatrovateľ býva) sa kolaudačné rozhodnutie nevyžaduje. Údaje o hygienických podmienkach sa pri opatrovaní detí v domácnosti opatrovateľa (v jeho byte či rodinnom dome, v ktorom opatrovateľ býva) nevyžadujú. Ohľadka miesta poskytovania služby je zo strany VÚC potrebnou. Žiadateľ taktiež VÚC predkladá kópiu dokladu, ktorý preukazuje, že osoba nemá daňové nedoplatky, nedoplatky na poisťovni a na penále na sociálne poistenie, na príspevku na starobné dôchodkové sporenie a na poisťovni a na penále na verejnú zdravotnú poisťovňu, cenník sociálnej služby, spôsob platenia úhrady za sociálnu službu a podmienky platenia za sociálnu službu, údaje o finančných podmienkach, ktoré obsahujú kalkuláciu skutočných nákladov na jednotku výkonu druhu sociálnej služby, ktorá sa má poskytovať, opis rozsahu a podmienok poskytovania odbornej činnosti, obslužnej činnosti alebo ďalšej činnosti z ktorého vyplýva, že služba, ktorá sa má poskytovať, je sociálnou službou podľa zákona o sociálnych službách. Spravidla ide o predloženie „projektu na poskytovanie sociálnej služby“ v štruktúre určenej príslušným vyšším územným celkom.

Ak fyzická alebo právnická osoba bude mať záujem poskytovať starostlivosť o dieťa do troch rokov veku, resp. do šiestich rokov veku s nepriaznivým zdravotným stavom v rámci podpory zosúladovania rodinného života a pracovného života terénne alebo ambulantne mimo zariadenia alebo službu pomoci pri osobnej starostlivosti o dieťa ako sústavnú činnosť za odplatu (či už z verejných alebo súkromných zdrojov) na základe zmluvy, inštitucionalizovanú (t.j. nepôjde o výpomoc na báze susedskej pomoci, priateľstva, či rodinnoprávneho vzťahu), môže ju teda poskytovať len pri viazanosti špeciálnou právnou úpravou zákona o sociálnych službách, vrátane splnenia podmienok zápisu do registra sociálnych služieb a v rámci nich aj splnenia kvalifikačných predpokladov a maximálneho počtu detí na jedného opatrovateľa, ktorý je 4 deti (to neplatí ak ide o súrodeneckú skupinu).

Musí mať opatrovateľ detí vyštudovanú pedagogickú školu?

Službu na podporu zosúladovania rodinného života a pracovného života a službu pomoci pri osobnej starostlivosti o dieťa môže poskytovať opatrovateľ detí, ktorý spĺňa kvalifikačné predpoklady na výkon tejto pracovnej činnosti. Opatrovateľ detí poskytujúci starostlivosť o dieťa do troch alebo šiestich rokov veku dieťaťa, ak je dieťaťom s nepriaznivým zdravotným stavom, musí v súlade s § 84 ods. 9 zákona o sociálnych službách spĺňať nasledovné kvalifikačné predpoklady:

- úplné stredné odborné vzdelanie získané v odbore vzdelávania s odborným zameraním aj na oblasť starostlivosti o dieťa v rozsahu podľa tohto zákona alebo
- úplné stredné všeobecné vzdelanie alebo úplné stredné odborné vzdelanie a absolvovať akreditovaný kurz opatrovania detí najmenej v rozsahu 220 hodín.

Podmienka ukončenia uvedeného stredného stupňa vzdelania u fyzických osôb, ktoré do účinnosti zákona č. 40/2017 Z. z, t. j. k 28. februáru 2017, poskytovali starostlivosť o túto cieľovú skupinu detí a starostlivosť poskytujú aj po účinnosti zákona, sa považuje za splnenú, ak k 28. februáru 2017 dovŕšili vek 50 rokov a túto činnosť poskytovali ako zárobkovú po dobu 3 rokov.

Prechodné ustanovenie § 110z ods. 7 vzťahujúce sa na fyzickú osobu, ktorá k 28. februáru 2017 poskytovala starostlivosť o dieťa a túto starostlivosť poskytuje aj po 28. februári 2017 vymedzuje, že táto fyzická osoba je povinná splniť podmienku kvalifikačného predpokladu ustanovenú v § 84 ods. 9 do 31. decembra 2019.

Z uvedeného vyplýva, že osoba, ktorá má záujem poskytovať starostlivosť, alebo túto starostlivosť deťom do troch resp. šiestich rokov veku dieťaťa už poskytuje, nemusí mať vyštudovanú školu zameranú výlučne na pedagogiku, pokiaľ absolvuje 220 hodínový akreditovaný kurz zameraný na starostlivosť o deti. Ak už má ukončené stredné odborné vzdelanie (pedagogického zamerania tak, ako je uvedené aj v znení tejto otázky alebo zdravotného zamerania) absolvovanie doplnujúceho akreditovaného kurzu v rozsahu najmenej 220 hodín už nebude nutné.

Kto dáva povolenie na činnosť opatrovateľa detí?

Príslušný vyšší územný celok v rámci svojej pôsobnosti ustanovenej zákonom o sociálnych službách vykonáva zápis do registra poskytovateľov sociálnych služieb, na základe ktorého vznikne oprávnenie poskytovať službu na podporu zosúladovania rodinného života a pracovného života resp. službu pomoci pri osobnej starostlivosti o dieťa. Obsahové náležitosti písomnej žiadosti o zápis do registra poskytovateľov sociálnych služieb a príloh k tejto žiadosti sú upravené v § 64 zákona o sociálnych službách.

Ak opatrovateľ detí poskytuje starostlivosť deťom do troch resp. šiestich rokov veku dieťaťa je potrebné, aby požiadal o zápis do registra poskytovateľov sociálnych služieb do 30. júna 2018.

[Informácie ohľadom registrácie](#)

Môže aj starý rodič opatrovať dieťa v systéme sociálnych služieb?

Ak by starý rodič mal záujem poskytovať formalizovanú starostlivosť (pravidelne poskytovaná starostlivosť o dieťa za odplatu), musel by splniť všetky podmienky stanovené zákonom o sociálnych službách, vrátane vzniku oprávnenia poskytovať sociálnu službu len na základe zápisu do registra poskytovateľov sociálnych služieb a plnenia kvalifikačných predpokladov.

Ak fyzická osoba predloží žiadosť o registráciu ambulantnej sociálnej služby na podporu zosúladovania rodinného života a pracovného života v prenajatom alebo vlastnom byte, v ktorom nebyva, spĺňa v takomto prípade podmienku opatrovateľky detí?

V takomto prípade žiadateľ o zápis do registra nespĺňa podmienku poskytovania služby na podporu zosúladovania rodinného života a pracovného života ambulantnou sociálnou službou mimo zariadenia v rodinnom prostredí fyzickej osoby, ktorá poskytuje starostlivosť o dieťa podľa § 32a ods. 4 druhej vety zákona o sociálnych službách. Rodinné prostredie fyzickej osoby, ktorá poskytuje starostlivosť o dieťa predstavuje využívanie bytu, resp. rodinného domu tejto fyzickej osoby na poskytovanie tejto sociálnej služby spoločne s užívaním týchto priestorov aj na bývanie, teda zároveň (súčasne). Ak ide o osobu, ktorá si prenajíma bytový priestor a pritom v ňom nebyva a poskytuje v priestoroch bytu formalizovanú starostlivosť o deti ide o neoprávnené používanie priestoru bytu na iné účely než je bývanie a tomuto konaniu musí predchádzať zmena v účele užívania priestorov z účelu bývania na nebytové účely v rámci súvisiaceho konania na príslušnom stavebnom úrade o zmene kolaudačného rozhodnutia. Z pohľadu práva sociálnych služieb už ide v prípade poskytovania starostlivosti o deti v rámci služby na podporu zosúladovania rodinného života a pracovného života v priestoroch, ktoré neplnia súčasne funkciu bývania fyzickej osoby, ktorá poskytuje starostlivosť o dieťaťu o právny režim poskytovania služby na podporu zosúladovania rodinného života a pracovného života v zariadení (nebytový priestor).

Môže opatrovať deti popri vlastnom dieťati opatrovať aj cudzie deti?

Áno môže. Matka môže popri starostlivosti poskytovanej svojmu dieťaťu opatrovať v systéme sociálnych služieb ďalšie deti do troch resp. šiestich rokov veku dieťaťa, pričom sa môže starať max. o 4 deti vrátane svojho (výnimka pri posudzovaní počtu súrodencov upravená v § 32a ods. 3 písm. b) sa v tomto prípade vzťahuje len na „cudzie deti“. Starostlivosť poskytovaná vlastnému dieťaťu je však neformalizovanou osobnou starostlivosťou rodiča a nemôže byť kvalifikovaná ako sociálna služba.

Ak býva fyzická osoba v podnájme, čo znamená právny vzťah k priestoru? Ide o nájomnú zmluvu, alebo súhlas majiteľa nehnuteľnosti?

Právny vzťah opatrovateľa detí k miestu poskytovania sociálnej služby sa v rámci posudzovania priestorových podmienok v konaní o zápis do registra, ktoré vedie príslušný vyšší územný celok, preukazuje kópiou listu vlastníctva nie staršieho ako tri mesiace alebo kópiou nájomnej zmluvy, ktorých predmetom je nájom priestorov, v ktorých sa sociálna služba poskytuje spolu so súhlasom vlastníka k užívaniu týchto priestorov súčasne na bytové účely, aj na formalizované poskytovanie opatrovania detí. Aj keď sa údaje o hygienických podmienkach preukazované dokladmi od príslušného regionálneho úradu verejného zdravotníctva pri poskytovaní služby v domácnosti opatrovateľa detí nevyžadujú, ohliadka miesta poskytovania zo strany príslušného vyššieho územného je potrebnou. V rámci posudzovania priestorových podmienok na poskytovanie sociálnej služby sa právny vzťah podnájmu k priestoru, v ktorých sa sociálna služba má poskytovať, nepovažuje za splnenie priestorových podmienok na poskytovanie sociálnej služby.

Aký je limit – maximálny počet detí na jednu opatrovateľku?

Maximálny limit na jedného opatrovateľa je štyri deti, vrátane vlastného dieťaťa. Tento normatív je nastavený tak, aby opatrovateľ detí mal dostatočný priestor na poskytovanie individuálnej starostlivosti o dieťa, pričom zabezpečí kvalitné a bezpečné poskytovanie starostlivosti. Časový fond opatrovateľa je možné rozložiť maximálne medzi 4 deti. Počet detí sa novelou zákona o sociálnych službách s účinnosťou od 1. januára 2018 zvýšil z troch na štyri.

Je opatrovanie ohraničené min. alebo max. časom na deň? Koľko dní v mesiaci?

Cieľom právnej úpravy služby na podporu zosúladovania rodinného života a pracovného života bolo umožniť pracujúcim rodičom zosúladiť ich rodinný život a pracovný život. Z tohto dôvodu je potrebné, aby opatrovateľ detí bol prevádzkovo nastavený na možnosť poskytnutia starostlivosti o dieťa v čase keď je rodič v práci, popripade nemôže zabezpečiť starostlivosť o dieťaťu z iných dôvodov. Konkrétny rozsah poskytovanej sociálnej služby opatrovateľom detí je možné dohodnúť v zmluve uzatvorenej medzi rodičom a poskytovateľom starostlivosti.

Strava je na dohode alebo je opatrovateľka aj kuchárkou?

V rámci bežných úkonov starostlivosti o dieťa sa tieto poskytujú v rozsahu podľa prílohy č. 4 k zákonu o sociálnych službách (§ 16 ods. 1 písm. q) zákona o sociálnych službách). Ide len o sebaobslužné úkony pri porciovaní stravy, kŕmení a pomoc pri pití, nie o varenie. Poskytovanie stravy opatrovateľom detí (nákup potravín, varenie) je na dohode medzi ním a rodičom ako ďalšia činnosť (§ 15 ods. 2 zákona o sociálnych službách).

Ako postupovať ak opatrujem staršie deti ako tri roky?

Zákon o sociálnych službách nie je právnou prekážkou v poskytovaní starostlivosti zároveň aj o staršie deti ako tri roky, avšak je potrebné dodržať reguláciu počtu detí na jednu opatrovateľku v prípade, že poskytujete starostlivosť zároveň aj deťom do troch resp. šiestich rokov veku dieťaťa, ak je dieťaťom s nepriaznivým zdravotným stavom. S novelou zákona o sociálnych službách, ktorá nadobudla účinnosť dňa 1. januára 2018 sa novo ustanovilo, že sankciu za prevádzkovanie tzv. nepovolenej činnosti bez registrácie nemožno vzťahovať na služby či činnosti, ktoré síce z hľadiska obsahu vykonávanej činnosti zodpovedajú službe na podporu zosúladovania rodinného života a pracovného života, ale prevažujúcou cieľovou skupinou detí z hľadiska ich veku nezodpovedajú tejto sociálnej službe. Inými slovami povedané, za sociálnu službu sa nebude

považovať, ak budete poskytovať starostlivosť 75% starších detí ako tri roky veku, resp. šiestich rokov veku ak je dieťaťom s nepriaznivým zdravotným stavom (§ 99 ods.5). Ak však plánujete poskytovanie starostlivosti prevažne deťom do troch rokov veku resp. do šiestich rokov veku dieťaťa, ak je dieťaťom s nepriaznivým zdravotným stavom, je nutné sa registrovať na príslušnom vyššom územnom celku ako poskytovateľ služby na podporu zosúladovania rodinného života a pracovného života a/alebo služby pomoci pri osobnej starostlivosti o dieťa.